

Vård- och omsorgsförvaltningen
Heléne Karlsson
Epost: helene.karlsson@vasteras.se

Kopia till

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande - Om brukarråd

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för befintlig samverkan med olika aktörer såsom politiker, tjänstepersoner, intresseorganisationer och personer med egen erfarenhet av en funktionsnedsättning.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning lägger utredningen daterad 1 augusti 2022 till handlingarna, och ärendet avslutas.

Ärendebeskrivning

I ett nämndinitiativ från Miljöpartiet de gröna 2022-05-10 ges vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheter att införa ett brukarråd i Västerås. Ett brukarråd ses som ett rådgivande organ i syfte att skapa kvalitetshöjning. Ett brukarråd ska representeras av flera parter såsom politiker, enhetschef, personal från gruppboende och daglig verksamhet samt brukare.

Inom Västerås stad sker samverkan med olika aktörer på flera sätt. I vissa avseenden är samtliga ovan angivna parter representerade i en etablerad samverkan. Inom andra samverkansformer saknas någon av de i omnämnda parterna.

Inom de olika samverkansformerna finns i flera avseenden en representation från Funktionsrätt Västerås. Dessa representanter är i flera fall personer med LSS-insats och egen erfarenhet att leva med en funktionsnedsättning företrädare för målgruppen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för befintlig samverkan med olika aktörer såsom politiker, tjänstepersoner, intresseorganisationer och personer med egen erfarenhet av en funktionsnedsättning.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning lägger utredningen daterad den 1 augusti 2022 till handlingarna och ärendet avslutas.

Vård- och omsorgsförvaltningen
Heléne Karlsson
Epost: helene.karlsson@vasteras.se

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Utredning - Om brukarråd

Nämndinitiativet

Agneta Luttröpp (MP) anmälde vid nämnden för personer med funktionsnedsättning sammanträde den 25 maj 2022 §150 ett nämndinitiativ med rubriken *Initiativ från Miljöpartiet de gröna*. Vid nämndsammanträdet den 21 juni 2022 §163 beslutade nämnden om bifall och Vård- och omsorgsförvaltningen gavs i uppdrag att:

- undersöka möjligheter att införa ett brukarråd i Västerås.

Nämndinitiativets lydelse:

Brukarråd är ett rådgivande organ vars syfte är att skapa kvalitetshöjning. Brukarrådet kan bestå av politiker, enhetschef, personal från gruppboende och daglig verksamhet samt brukare. Brukarråd är till för de som har ett LSS-beslut i Västerås stads gruppboende eller har sysselsättning inom daglig verksamhet. Flera kommuner har infört brukarråd, bland annat Uppsala.

Utredning av nämndinitiativet

Inom Västerås stad sker samverkan i olika former och med företrädare från olika uppdrag såsom politiker, tjänstepersoner från berörda förvaltningar och företrädare från intresseorganisationer samt brukare. I lagstiftningarna enligt LSS och SoL uttrycks att en kommun ska bedriva samverkan med berörda målgrupper.

Lagen som stöd och service, LSS

Enligt 15 § 7 p. LSS hör det till kommunens uppgift att samverka med organisationer som företräder människor med omfattande funktionshinder.

Socialtjänstlagen, SoL

Enligt 5 kap 8 § SoL ska socialnämnden göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för människor med fysiska och psykiska funktionshinder samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på dessa områden.

Kommunen ska planera sina insatser för människor med fysiska och psykiska funktionshinder. I planeringen ska kommunen samverka med regionen samt andra samhällsorgan och organisationer.

Redovisning av uppdraget där det föreligger samverkan från politiker, intresseorganisationer, enskilda med LSS-insats samt tjänstepersoner från berörda verksamheter inom Vård- och omsorgsförvaltningen.

1. SAMVERKAN PÅ ÖVERGRIPANDE NIVÅ

1.1 Kommunala rådet för funktionshinderfrågor, KRF

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor är ett samverkansforum mellan förtroendevalda i Västerås stads nämnder och lokala föreningar för personer med funktionsnedsättning representeras genom Funktionsrätt Västerås.

Funktionsrätt Västerås är ett partipolitiskt och religiöst obundet samarbetsorgan för föreningar för personer med funktionsnedsättningar i Västerås. Inom Funktionsrätt Västerås arbetar medlemsföreningarna tillsammans i gemensamma frågor.

De föreningar som för närvarande ingår i Funktionsrätt Västerås är FUB, RBU, VIP, DHR, HRF, SRF, Neuro, Astma Allergi, Afasi, Autism Asperger. NRH Trauma, Reumatikerföreningen. [Föreningar - www.vhsfunktionsrattvasteras.se](http://www.vhsfunktionsrattvasteras.se)

Genom samverkan inom KRF får personer med funktionsnedsättning i Västerås inflytande och insyn i allmänna frågor som rör deras levnadsförhållanden. KRF kan aktualisera och initiera behov av att tillsätta särskilda samverkansgrupper. Beslut om tillsättandet sker i samråd med berörd förvaltningschef.

Syftet är att i ett tidigt skede stärka inflytandet i övergripande frågor som rör personer med funktionsnedsättning. Rådet är ett forum för information och kunskapsspridning och arbetar för att kunskap, erfarenhet och synpunkter från personer med funktionsnedsättning tas tillvara i Västerås stads verksamhetsplanering.

Rådets roll är att på en övergripande nivå

- Utveckla samverkan med stadens styrelser och nämnder
- Följa upp gemensamt tillsatta samverkansgruppers arbete
- Initiera och erbjuda årliga kunskapshöjande insatser
- Initiera, bevaka och följa upp arbetet avseende genomförandet av "program för personer med funktionsnedsättning"

Rådet består av tolv ledamöter och tio ersättare. Ledamöterna väljs för en period om fyra år och följer den politiska mandatperioden

- Kommunstyrelsen utser ordförande samt fem ledamöter från stadens nämnder.
- Funktionsrätt Västerås utser vice ordförande samt fem ledamöter från sina anslutna medlemsföreningar

Representerade parter:

- *Politisk medverkan*
- *Intresseorganisationernas medlemmar inom Funktionsrätt Västerås medverkar*
- *Tjänstepersoner medverkar från berörda förvaltningar*

1.2 Samverkan mellan Funktionsrätt Västerås och stadens förvaltningar

För att trygga samarbete och inflytande tidigt i berednings- och beslutsprocesser kan särskilda samverkansgrupper vid behov utses och knyts till stadens olika förvaltningar. Samverkansgrupper med Funktionsrätt Västerås finns inom flera av stadens förvaltningar.

Genom detta samarbete ges Västerås stad möjlighet att få att kunskap, erfarenhet och synpunkter från föreningar för personer med funktionsnedsättning i ett så tidigt skede som möjligt. Kommuninvånarna får genom föreningarna inom Funktionsrätt Västerås möjlighet till större delaktighet i planeringen och utformningen av ett Västerås för alla.

Funktionsrätt Västerås utser de representanter från föreningar för personer med funktionsnedsättning som ska ingå i samverkansgrupperna. Representanter från Funktionsrätt Västerås ska under mandatperioden vara medlemmar i en aktiv medlemsförening i Funktionsrätt Västerås.

I de förvaltningar samverkansgrupper tillsätts ska tre representanter från föreningar för personer med funktionsnedsättning samt en till två tjänstepersoner från berörd förvaltning ingå i gruppen. Förvaltningarnas representanter utses av respektive förvaltningschef. Samverkansgrupperna utser inom sig ordförande för mötena samt en person som för minnesanteckningar. Samverkansgrupperna ska sammanträda minst två gånger per år. För deltagandet i samverkansgrupperna utgår ersättning för eventuell förlorad arbetsförtjänst och reseersättning.

Minnesanteckningar delges ledamöter i samverkansgruppen, berörda nämnder, KRF:s sekreterare för vidarebefordran till ledamöter och ersättare i KRF, Funktionsrätt Västerås, samordnare gällande funktionsrättsfrågor samt ansvarig tjänsteman inom stadsledningskontoret.

Representerade parter:

- *Samrådet är politiskt beslutat men utan politisk medverkan i samrådsmöte*
- *Funktionsrätt Västerås har företrädare utsedda av sina medlemmar i olika intresseorganisationer*
- *Tjänstepersoner medverkan från berörda förvaltningar*

2. SAMVERKAN PÅ ENHETSnivå

2.1 Arbetsklubben inom daglig verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningens dagliga verksamhet har en arbetsklubb. Arbetsklubben har 9 deltagare. Arbetsklubben har regelbundna träffar varje månad med enhetschef och en medarbetare.

Inför mötet finns en agenda, mötet protokollförs och protokollet som justeras efter mötet. Deltagarna på mötet tar med sig frågeställningar från sina arbetsplatser eller frågor som de själva vill ta upp. Enhetschefen och medarbetaren tar upp aktuella frågor inom verksamheten.

Vid varje möte väljs en ordförande och en sekreterare till mötet av deltagarna. Om sekreteraren inte själv kan skriva så får hen hjälp med det. Efter möte går de tillsammans igenom anteckningarna, korrigerar och skriver rent.

Representerade parter:

- *Deltagare med LSS beslut medverkar från aktuell verksamhet*
- *Chef och medarbetare medverkar från aktuell verksamhet*
- *Ingen politisk medverkan*

2.2 Boenderåd i bostad med särskild service

Inom bostad med särskild service finns boenderåd för samverkan i majoriteten av nämndens boendeformer. Vid denna samverkan medverkar de som bor i gruppboenden / serviceboenden och medarbetarna i verksamheten. Ansvarig chef deltar utifrån önskemål och behov.

Representerade parter:

- *Deltagare med LSS beslut medverkar från aktuell verksamhet*
- *Chef och medarbetare medverkar från aktuell verksamhet*
- *Ingen politisk medverkan*

3. Samverkan med region Västmanland

Etablerade samverkansformer finns för barn och vuxna med regionen. Även i dessa samverkansforum är intresseorganisationerna delaktiga.

Sammanfattning

Av vård- och omsorgsförvaltningens redovisning framgår att samverkan sker med olika aktörer på flera sätt, samverkan finns på olika nivåer och med olika syften och innehåll inom vård- och omsorgsförvaltningen såväl som inom Västerås stad.

I vissa samverkansformer är samtliga i nämndinitiativet omnämnda parter (politiker, enskilda med LSS insats, chef, medarbetare) representerade i en etablerad samverkan. Inom andra samverkansformer saknas någon av de i nämndinitiativet omnämnda parterna.

Inom de olika samverkansformerna finns i flera avseenden en representation från Funktionsrätt Västerås. Representanterna är i flera fall personer med LSS-insats och egen erfarenhet att leva med en funktionsnedsättning företrädare för målgruppen.

Om det finns ytterligare frågor inom ramen för ett brukarråd som inte hanteras inom någon de befintliga samverkansgrupperna behöver ett ställningstagande göras om dessa frågor kan inrymmas inom någon av de befintliga grupperna.

Vård- och omsorgsförvaltningen överlämnar utredningen till nämnden för personer med funktionsnedsättning.

